Nr. 231 | Należytość pocztowa opłacona gotówką. | Lwów, niedziela 2 października 1921. | Rok IV.

DZIENNIK LUDOWY

...YI SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięcznie 440 Mk., z dostawą do domu 500 Mk., na prowincyi 500 Mk., za granicą 700 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ
Ogłoszenia miejscowe i zamiejscowe: Za 1 wiersz nonpareil, 1-szp. ogłosz. zwykł. (za tekstem) Mk. 20. Za wiersz w nadesłanem i nekrologii Mk. 60. Za 1 wiersz po kronice i komunikatów Mk. 90. Za wiersz przed kroniką i repertuar Mk. 120. Za wiersz na 1-szej stronie Mk. 180. Drobne ogłoszenia za słowo Mk. 8. Za kupno, sprzedaż Mk. 9.
Paski na kolumnach tekstowych po cenie „Nadesłanego".

Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagran. o 100 pr. drożej.

Adres Red. i Adm. Lwów, Sykstuska 21. - Tel. Nr. 24.

Cena pojedyn. egzem. na całym obszarze Polski 20 Mk.

NAKŁ.: ...EGO TOW. WYD. CZEK P. K. O. Nr. 142.176. REDAKTOR NACZELNY: ARTUR W. HAUSNER.

Deklaracya Sejmu w sprawie Wilna.

Stanowisko stronnictw wobec rządu.

WARSZAWA, 30. 9. (Pat. Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu przedłużono termin dany komisyi konstytucyjnej do opracowania ordynacyi wyborczej ze względu na niedawne przesilenie gabinetowe z 9. do 23. października br.

Po odesłaniu do komisyi w pierwszem czytaniu ustaw, przystąpiono do interpelacyi

w sprawie Wileńszczyzny.

Odpowiadając na interpelacyę minister. spr. zagranicznych **Skirmunt** stwierdza, że polityka Polski wobec Litwy kształtowała się z jednej strony pragnieniem wznowienia tradycyi dawnej unii, a z drugiej strony zrozumiałą koniecznością liczenia się z temi zmianami, które nastąpiły w ostatniem stuleciu w stosunkach etnograficznych narodów i w ewolucyi, która się odbyła w ich narodowem uświadomieniu. Te dwa czynniki spowodowały, że Polska w samym początku wielkiej wojny światowej uznawała prawo narodu litewskiego do stanowienia o sobie i do zapewnienia sobie niepodległości. Gdyby Litwa była ujawniła wzajemnie takie stanowisko, to wówczas linia graniczna ustaliłaby się była stosownie do osiedlenia etnograficznego i nie byłoby między nami ani frontu bojowego ani muru chińskiego.

Litwa kowieńska krwi swej dla Wilna nie przelewała a kilkakrotnie układała się z wrogami Polski ,a nawet dzięki pomocy bolszewickiej zajęła Wilno.

Polska nigdy po ziemię naprawdę litewską ręki nie wyciągała. Myśmy niejednokrotnie chcieli dojść do porozumienia z Litwą. Z naszej strony wyszła

propozycya wspólnej obrony Wilna,

kiedy było ono zagrożone w roku zeszłym. Niejednokrotnie wychodziły od nas propozycye w sprawie wspólnej naszej przyszłości i ukształtowania stosunków politycznych na ziemiach dawnego Księstwa Litewskiego.

Po przemówieniu min. Skirmunta w imieniu komisyi spraw zagranicznych p. St. **Głąbiński** przedstawił następującą rezolucyę, uchwaloną jednomyślnie przez tę komisyę:

Przyjmując do wiadomości oświadczenie ministra spraw zagranicznych, Sejm potwierdza wielokrotne swoje uchwały, że

decyzya o przynależności państwowej Ziemi Wileńskiej musi opierać się na woli ludności miejscowej.

Zgodnie z tem Sejm wzywa rząd, by zwrócił uwagę właściwych czynników międzynarodowych, iż

Rzeczpospolita Polska nie może zawrzeć ani przyjąć żadnego układu, któryby dysponował Ziemią Wileńską bez uprzedniej zgody jej ludności,

jak to czyni projekt Hymansa, który obecnie zaleca Rada Ligi Narodów. Sejm stwierdza jednocześnie, że dalsze pozostawanie Wilna i Ziemi Wileńskiej w stanie tymczasowej tylko organizacyi jej życia prawno-państwowego i społeczno gospodarczego nietylko odbija się na dobrobycie miejscowej ludności, lecz stwarza

niebezpieczeństwo dla pokoju na wschodnich granicach Rzpltej.

W tych warunkach Sejm uważa za niemożliwe jakiekolwiek tamowanie decyzyi sejmików Ziemi Wileńskiej z dnia 15. sierpnia br.

o zebraniu w Wilnie sejmu dla postanowienia o prawnopolitycznej przyszłości kraju.

(Zwołanie takiego Sejmu uniemożliwili właśnie endecy poparci przez ententę.przyp. red.)

Sejm przyjął rezolucyę jednomyślnie.

Przystąpiono do

rozpraw nad oświadczeniem prezydenta ministrów.

P. **Bobek** (P. S. L.) przypomina słowa p. Diamanda, że przyczyną obecnego położenia finansowego jest nietyle inflacya, ile brak zaufania do Polski, lecz ten brak zaufania pochodzi wyłącznie z negatywnej działalności stronnictw politycznych, co zwłaszcza objawiło się w ich stosunku do rządu Witosa.

P. S. L. akcentuje **potrzebę konsolidacyi i stworzenia gabinetu koalicyjnego** w którymby reprezentowane były wszystkie stronnictwa stojące na gruncie państwowości polskiej. Wobec nowego gabinetu stronnictwo P. S. L., nie mając w nim swego przedstawiciela, nie ma żadnych uprzedzeń i zajmie **stanowisko wyczekujące** jednakże objektywne.

P. Głąbiński imieniem Związku Ludowo-Narodowego odczytuje oświadczenie, że stronnictwo zajmie stanowisko wyczekujące, jednakże **nie zamierza udaremniać poczynań rządu** które istotnie będą odpowiadały potrzebom państwa. **Plan finansowy** rządu uważa stronnictwo za zupełnie **niedostateczny** a sprawę walutową za zupełnie chybioną. Dziś nie pora na tymczasowe środki. Trzeba śmiało przystąpić do **podwyższenia podatków pośrednich i bezpośrednich taryf i opłat.**

Nadzwyczajna danina powinna być użyta na reformę **stosunków walutowych** a nie na wydatki bieżące. Trzeba zerwać z systemem sekwestrów i monopoli. Żąda jak najrychlejszego rozpisania wyborów, jednakże rozwiązanie sejmu należy do sejmu.

P. **Skulski** oświadczył się za rządem koalicyjnym.

P. **Dubanowicz** oświadcza, że stronnictwo jego popierać będzie wszystko, co jest związane z interesami państwa i poszanowaniem prawa i wzywa wszystkie stronnictwa, aby wzniosły się ponad różnice je dzielące jak to było w czasie nawały bolszewickiej.

P. **Daszyński** oświadcza, że teoretycznie charakter obecnego gabinetu wzbudza pewne **dodatnie uczucie** a to dlatego, że świat się przekona, iż możemy stworzyć gabinet fachowy.

Mówca omawia program p. Głąbińskiego i twierdzi, że ogromna większość Izby a także większość społeczeństwa **nie wierzy w program p. Głąbińskiego.** Nie wierzy, aby choć jedną literę tego programu chciał on wykonać.

Tragedya Polski leży w tem, że stronnictwa prawicy, które w innych państwach były zawsze podporą instytucyi państwowych, występują u nas przeciw Naczelnikowi Państwa, rządowi i

wszystkim tym którzy reprezentują ideę państwową.

Prowadzą one **szaleńczą politykę**, którą dziś potępić musiał ze swej strony p. Skulski, nazywając ą polityką oszczerczą. Dążyliście panowie do Polski przez ugody, podczas gdy my dążyliśmy przez walkę. Któż powie, że armia nie jest polską i że Piłsudski jest wrogiem Polski?

Od obecnego rządu mówca domaga się zaopatrzenia robotników na zimę.

Jesteśmy — mówi dalej — zwolennikami rządu robotniczo-włościańskiego i nie pójdziemy na żadne hasło koalicyjnego rządu z tymi, którzy nie rozumieją najskromniejszych swych obowiązków.

P. ks. **Maciejewicz** żąda reformy placówek zagranicznych, doboru lepszych sił, któreby były zdolne prowadzić propagandę na rzecz Polski oraz zwrócenia znaczniejszej uwagi na znaczenie poselstwa polskiego przy Watykanie.

Na tem posiedzenie zamknięto. Następne posiedzenie jutro o godz. 11'30 rano.

Komisya budżetowa w sprawie sanacyi finansów.

WARSZAWA, 30. 9. (Pat.) Komisya skarbowo-budżetowa obradowała nad projektem ustawy meljoracyjnej. po przeprowadzeniu dyskusyi szczegółowej uchwalono jednomyślnie za najpierwszy obowiązek osiągnięcia równowagi budżetowej. Dlatego uchwalono artykuł, że ustawa ta wchodzi w życie z chwilą uchwalenia budżetu wydatków i dochodów bez deficytu. Uchwałę tę komisya uznała za zasadniczą i obowiązującą dla wszystkich spraw analogicznych, wobec czego wszystkie analogiczne sprawy mają być odesłane do komisyi skarbowo budżetowej. Wnioski rządu i posłów, które przewidują wydatki ze skarbu państwa należy poddać rewizyi, by zgodnie z art. 10 konstytucyi stwierdzić czy podają sposoby pokrycia tych wydatków, a jeżeli nie, to wnioski mają być zwrócone do uzupełnienia.

Uchwały powyższe wymagają aprobaty sejmowej, jednakże jednomyślność komisyi w tej sprawie daje wyraz skonsolidowaniu się opinii stronnictw sejmowych.

Prowokatorska robota Karachana.

WARSZAWA, 30. 9. (EE.). Przed kilku dniami sztab generalny odkrył prowokatorską działalność posła Karachana w Warszawie. Karachan wprowadzał mianowicie do rzekomo istniejącego związku monarchistów rosyjskich swoich prowokatorów, którzy dostarczali mu dokumentów, mających stwierdzić łączność tych związków z warszawskiemi sferami rządowemi. Działalność ta została zdemaskowana i aresztowano prowokatorów, którzy otrzymywali od Karachana za swe informacye po 40 tysięcy mk.

Spekulanci walutowi będą wypuszczeni za kaucyą 15 milionów marek polskich.

WARSZAWA, 30. 9. (tel. wł.) Sędzia śledczy Pachulski, który prowadzi dochodzenia w sprawie spekulantów walutowych, zażądał od dwu aresztowanych spekulantów za wypuszczenie ich na wolną stopę po 15 milionów marek.

Dolar spada.

WARSZAWA, 30. 9. (tel. wł.) Dziś na giełdzie tutejszej nastąpił ogromny spadek dolara o 1200 punktów. Dolar notowano dziś na 5380 mk.

Mobilizacya wojsk rosyjskich na granicy rumuńskiej.

GDAŃSK, 30. 9. (Pat.). Donoszą z Moskwy, że wszyscy oficerowie byłej armii rosyjskiej do 50 roku życia zostali zmobilizowani. Rząd sowiecki gromadzi w dalszym ciągu wojska na granicy rumuńskiej. Wysłano kilka czerwonych dywizyi w kierunku granicy rumuńskiej.

Proklamacya samodzielności zachodnich Węgier.

WIEDEŃ, 30. 9. (Pat.). „N. Fr. Presse“ i „Neues Wiener Journal“ donoszą z Budapesztu pod datą 29 września: W środę nastąpiło proklamowanie samodzielności zachodnich Węgier przez radę obrony krajowej, zostającej pod przewodnictwem Stefana Friedricha.

Rada obrony krajowej wydała proklamacyę do ludności zachodnich Węgier, w której powiedziano, że z powodu rozstrzygnięcia przez ententę rząd węgierski zrzekł się prawa zwierzchności nad zachodniemi Węgrami. Wobec tego utworzył się komitet obrony krajowej, który wykonuje władzę nad spornem terytoryum, stojąc na stanowisku prawa samostanowienia o sobie. Urzędowego potwierdzenia powyższego doniesienia nie ma.

PRAGA, 30. 9. (Pat.). „Slovenska Politika“ donosi z Preszburga, że uchodźcy, którzy tam przybywają z Budapesztu, opowiadają, że w Budapeszcie odbywa się ciągle publiczny werbunek. Ochotnicy napływają i osobnymi pociągami są wysyłani do zachodnich Węgier. W oddziałach werbunkowych pracują byli oficerowie.

KONFERENCYE U NACZELNIKA PAŃSTWA

WARSZAWA, 30. 9. (Pat.). Wczoraj o godz. 3 po południu prezydent ministrów Ponikowski i minister spraw zagranicznych Skirmunt udali się do Belwederu, gdzie odbyli całogodzinną konferencyę z Naczelnikiem państwa.

DYSKUSYA O SYTUACYI ZAGRANICZNEJ NA RADZIE MINISTRÓW.

WARSZAWA, 30. 9. (Pat) Rada ministrów na wczorajszem posiedzeniu przeprowadziła dyskusyę nad położeniem zewnętrznem.

KOMISYA CZTERECH PRZESŁUCHUJE GÓRNOŚLĄZAKÓW.

GENEWA, 30. 9. (Pat.). W. B. K: Komisya czterech dla sprawy górnośląskiej ukończyła przesłuchanie pracowników i pracodawców w sprawie Górnego Śląska.

PROF. ASKENAZE ZŁOŻY W WARSZAWIE SPRAWOZDANIE Z OBRAD LIGI.

GENEWA, 30. 9. (Pat.). (Od specyalnego korespondenta). Askenaze wyjechał dziś rano do Warszawy w celu przedstawienia rządowi polskiemu szczegółowego sprawozdania z ostatnich posiedzeń Rady, oraz zgromadzenia Ligi narodów, na których omawiano sprawę sporu polsko-litewskiego. W czasie nieobecności Askenazego drugi delegat p. Kazimierz Olszowski będzie spełniał jego funkcye.

POSELSTWO UKRAINY SOW. PRZYBYWA DO WARSZAWY.

WARSZAWA, 30. 9. (tel. wł.) Poseł polski przy ukraińskiej republice sowieckiej spotka się 5 bm. na granicy polsko-rosyjskiej z poselstwem ukraińskiem, które jedzie do Warszawy. Dla tego poselstwa zarekwirowano w Warszawie hotel Victoria.

Pertraktacya naftowe.

W dniach 29 i 30-go bm. toczyły się układy między delegatami przemysłowców i robotników, w których to dniach ustalono płace dzienne dla całego przemysłu naftowego i rafineryjnego.

W myśl propozycyi delegatów robotników, zostały przeliczone dotychczasowe świadczenia aprowizacyjne i odzieżowe na gotówkę.

Jako zasadę przeliczenia przyjęto za podstawę świadczenia dla pracującego i trzech członków rodziny. Wynikłe z tego przeliczenia płace podzielone w całym przemyśle, na 4-ry kategorye, w których uwzględniono kwalifikacyę i rodzaj pracy.

Po nadzwyczajnie długich układach doprowadzono do porozumienia i ustanowiono następujące płace dzienne: 1-kategorya 1600 mk, 2-kategorya 1250 mk, 3-kat. 800 mk, 4-kat. 500 mk.

Po przeprowadzeniu układów odnoszących się do wysokości płac dziennych dla poszczególnych kategoryi, zostały wybrane komisye do opracowania szczegółowego płac dla: a) rafineryi, b) kopalń naftowych, c) warsztatów.

Po podjęciu prac komisyjnych, już po 2-godzinnej pracy, wyłoniły się trudności, wynikające z zasadniczych kwestyi, które spowodowały plenarne posiedzenie delegatów. Po przedyskutowaniu spornych kwestyi i po odbyciu kilkakrotnych narad, podjęto z powrotem prace w komisyach, które prawdopodobnie trwać będą przez cały dzień jutrzejszy. Z powodu ostatnio wyłonionych trudności, nie da się przewidzieć jakie rezultaty przyniesie obecna konferencya. Mamy jednak nadzieję, że po 12-stu dniach obrad delegatów, przy nadzwyczajnie wytężonej pracy, w przeciągu dwóch do trzech dni prace zostaną ukończone, poczem nastąpi spisanie umowy.

Najbliższe zadania finansowe.

(Dokończenie.)

III.

Sądzę przeto, że należy uchwalić daninę majątkową we wysokości i za wzorem daniny węgierskiej obciążającą poszczególne masy majątkowe, a płatną w dwóch ratach. Gdyby tylko część majątku narodowego obliczona przez p. Steczkowskiego na 34 miliardów franków była produkcyjną, to pierwsza rata daniny majątkowej, pozwoli państwu przetrzymać trzy do czterech miesięcy, potrzebnych do uzyskania dostatecznych wpływów podatkowych.

Pilną i niedającą się odwlec rzeczą jest też rewizya ustawy o bezpośrednich podatkach, podwyższenie stawek podatkowych do wysokości przyjętej w większości innych państw, choć te w chwili ustanowienia tych stawek nie znajdowały się w takiej sytuacyi wyjątkowej i katastrofalnej jak obecnie Polska.

Obciążenie podatkowe jest u nas w zestawieniu porównawczem niezwykle niskie. Ponieważ podatki pośrednie doszły już do ostatecznego kresu, a w razie dalszego ich podwyższenia przesuwa się ich ciężar na płace, co podniesie znowu budżet państwowy, pozostają tylko podatki bezpośrednie.

Przy ogólnem obciążeniu podatkowem przypada na głowę mieszkańca Polski 4.000 mk, zaś w dochodach z podatków bezpośrednich tylko 500 mk. Z tymi cyframi należy zestawić obciążenie skarbowe 22 funtów szterlingów w Anglii, gdzie 60 proc. dochodów płynie z podatków bezpośrednich a więc w fantastycznej dla nas wysokości 330.000 marek, lub Francyi w wysokości 500 franków na głowę, t. j. 100.000 marek polskich, aby przy całej różnicy między bogactwem tych krajów a naszą mizeryą mieć wyobrażenie o odległości naszej od wszelkiej normy, jeśli płacimy przy podatkach bezpośrednich 500 marek rocznie od głowy.

Tajemnica tego stanu leży może w znacznej części i w nieznanej gdzieindziej nieudolności władz skarbowych. Budżet nasz preliminuje 7 miliardów marek podatku dochodowego na całą Polskę. Ciekawi jesteśmy, ile podatku dochodowego płacą towarzystwa naftowe i wogóle nasz przemysł naftowy. Przypadkowa wzmianka w jednym z dzienników, że towarzystwo Galicya płaci podatku 600.000 marek, gdzie za jedną akcyę płacą dziś 150.000 mk. nasuwa podejrzenie, że wogóle przemysł naftowy nie ponosi nawet w dalekim stopniu ciężarów ustawowych, które wedle ustawy ponosić winien. Większa część towarzystw naftowych ma swoją prawną siedzibę zagranicą, gdzie podlegają olbrzymiemu opodatkowaniu. Majątek jednak i produkcya tych towarzystw znajdują się w zupełności w Polsce, w której rejestrowane są również jako spółki akcyjne ale z niskim kapitałem zakładowym i opłacają niski podatek. Przemysł ropny produkuje i przerabia w kraju rocznie 50 tys. cystern o wartości dzisiejszej przy uwzględnieniu wysokich cen eksportowych przeciętnie 60 miliardów marek polskich.

Podatek dochodowy od zysków wszelkiego rodzaju, powinien przy tej wartości produkcyi wynosić skromnie licząc 3 miliardy a niezawodnie w innem państwie wynosiłby tych 7 miliardów, które minister wstawia jako podatek dochodowy od przychodu w całem państwie polskiem. Jakże inaczej dzieje się u innych. Dopiero niedawno wyszło na skutek prośb przemysłowców w Czechach rozporządzenie, że na cele podatku dochodowego wraz z dodatkami ciał samorządowych można zająć tylko 80 proc. czystego zysku, a nie jak dotychczas cały czysty zysk.

Zdaniem naszem, powinna administracya skarbowa utworzyć osobne referaty dla poszczególnych większych gałęzi produkcyi, żeby urzędnicy zaznajamiali się ze stosunkami odnośnej gałęzi przemysłowej n. p. produkcyi ropnej, węglowej, tekstylnej i t. d. i zdołali ocenić przychody i zyski poszczególnych podatników, a nie by wraz z państwem padli ofiarą własnej naiwności.

Albo inne państwa n. p. Austrya wprowadziły znaczny osobny podatek od zysku jaki instytucye emisyjne osiągają z różnicy między wartością nominalną a kursem emisyjnym wypuszczanych akcyi. U nas ten zysk nie podlega oddzielnemu opodatkowaniu, lecz tonie w ogólnem zestawieniu rocznem banków.

Minister finansów może tedy wydobyć jeszcze wiele miliardów z podatków bezpośrednich i doprowadzić budżet do rzeczywistej równowagi.

Ale ilekolwiek wydobędzie, nigdy nie uzyska w kraju zniszczonym długoletnią wojną i przy stosunkowo niskiej wydatności produkcyi przemysłowej i rolniczej tyle, aby w dzisiejszych warunkach pokryć olbrzymie wydatki tego budżetu bez znacznej redukcyi pewnych pozycyi. Oszczędności, uzyskać się mogące przez zmniejszenie rzeczywiście zbędnych urzędników nie są tego rodzaju, by mogły zadecydować o równowadze budżetowej. Znaczną część urzędników należałoby przenieść z innych dykasteryi do działu skarbowości, aby byli czynni przy ściąganiu podatków i należytości.

Najważniejsza i najbardziej konieczna redukcya dotyczy wydatków wojskowych. Wydatek na militaryzm, pochłaniający więcej, niż państwo może uzyskać dochodów w podatkach bezpośrednich a nawet i pośrednich, niż państwo może wydobyć na swe istnienie jest absurdem. Poseł Kolischer na ankiecie w lwowskiej Izbie handlowej piorunując przeciw importowi rzeczy zbytkowych wołał: „albo jedwabne pończoszki albo Polska", „albo czekolada — albo Polska". Potępiając tego rodzaju import, można jednak napewne stwierdzić, że pozycye przywozu rzeczy zbytkowych do Polski nie są tak znaczne, by mogły decydować o charakterze bilansu handlowego. Natomiast z całą słusznością można sformułować zdanie: „albo militaryzm — albo Polska". Budżet wojskowy w obecnej wysokości uniemożliwia równowagę budżetową, skonsolidowanie stosunków finansowych państwa, a tem samem utrudnia mu byt. To też Radek urąga w „Prawdzie" z uwagi na finanse Polski „że Polska może tak wojnę prowadzić, jak paralityk tańczyć". Stan marki podcina i wojskową potęgę państwa. Nie możemy w ramach tego artykułu roztrząsać całej kwestyi budżetu wojskowego ze stanowiska obrony państwa. Uczynimy to obszernie innym razem. W rezultacie można jednak twierdzić, że gospodarczo silna Polska z małą, stałą armią ze sześciomiesięczną służbą wojskową, będzie dzięki rozwojowi swych sił wytwórczych, intelektualnych i moralnych, militarnie silniejszą potęgą, niż gospodarczo a przeto i moralnie osłabione państwo z ilościowo znaczną, stałą armią. Redukcya wydatków wojskowych przyniesie ulgę budżetowi, umożliwi mu równowagę, zarazem będzie nazewnątrz silnym i rzeczywistym wyrazem tendencyi pokojowych Polski, co w związku z nawiązaniem życzliwych handlowych stosunków ze wszystkiemi sąsiedzkiemi państwami, wytworzy w całym świecie swe zaufanie do usposobienia pokojowego Polski, bez którego żadna waluta papierowa dążąca do uznania swej rzeczywistej wewnętrznej wartości istnieć nie może.

Najbliższem zadaniem ministra skarbu w Polsce jest tedy w obecnej katastrofalnej sytuacyi zarządzić mobilizacyę podatkową, przygotować i przeprowadzić w najkrótszym czasie ostempowanie marek i konskrypcyę majątku z imiennem zarejestrowaniem posiadaczy, ściągnąć pożyczkę przymusową, dać uchwalić i ściągnąć daninę majątkową i nowe podwyższone podatki bezpośrednie w stopniu i rozległości, zabezpieczającej możliwość zaspokojenia nieodzownych potrzeb państwa, zredukować wydatki w pierwszym rzędzie wojskowe i uzyskawszy w ten sposób budżet bez deficytu, zastanowić na zawsze prasę banknotową.

Dopiero po dokonaniu tego dzieła będzie można przystąpić do uregulowania kwestyi walutowej w Polsce, do wiążących się z nią ciężkich i odpowiedzialnych zadań.

—•••—

Imponujące wyniki „Targów Wschod.".

Dotychczasowe wyniki Targów Wschodnich przeszły najśmielsze oczekiwania optymistów. Dotyczy to wystawionych eksponatów, jakoteż zawieranych transakcyi, oraz frekwencyi zwiedzających i kupujących.

W święto 29. bm. sprzedano

45 tysięcy biletów wstępu

na Targi, a ilość napływających osób zwiększa się z dnia na dzień. W piątek zwiedziło Targi około 60 tysięcy osób. Tłumy napełniające pawilony po części utrudniają kupcom swobodne umowy i sprzedaż.

Na Targi przybyli kupcy z Rumunii, Rosyi, Jugosławii, Grecyi, Czecho-Słowacyi, Austryi i dalszych stron Europy. Wczoraj zwiedziło Targi grono dziennikarzy rumuńskich w liczbie 14. Wyrażali się oni nader pochlebnie i z wielkiem uznaniem dla całej imprezy. Przedwczoraj przybyła do Lwowa w celu zwiedzenia Targów misya japońska złożona z czterech osób.

W sobotę lub niedzielę ma przybyć na Targi zapowiedziana urzędownie grupa

kupców rosyjskich

z Moskwy. Będą to reprezentanci największych kooperatyw rosyjskich. Z zachodnich państw najwięcej zainteresowała się Targami Austrya, skąd przybyło wiele gości. Twierdzą oni, że Targi Wschodnie pod względem ilości eksponatów i transakcyi przewyższają targ wiedeński. Specyalnie przyjechał z Wiednia na Targ współpracownik pisma „Neues Wiener Tagblatt".

Zapowiedziany jest ponadto przyjazd wielu zagranicznych dziennikarzy.

Do wczoraj zawarto transakcyi ponad

9 i pół miliarda marek.

Wystawcy firm i fabryk z działu: bawełnianego, narzędzi rolniczych, elektro-technicznych i chemicznych pozawierali umowy na szereg lat.

Sukces Targów Wschodnich jest zapewniony.

NIEMCY ŻĄDAJĄ GÓRNEGO ŚLĄSKA W CAŁOŚCI.

GENEWA, 30. 9. (Pat.). Havas. Konsul niemiecki w Genewie złożył w Sekretaryacie Ligi notę, wystosowaną do państw sprzymierzonych. W nocie powiedziano, że sytuacya na G. Śląsku zmieniła się i że znaczna większość głosujących za Polską skłania się dziś ku temu, by G. Śląsk był przydzielony do Niemiec w całości!

Nowiny z dnia.

Lwów, 1 października.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

Sobota 1 października przedstawienie popołudniowe dla młodzieży o godzinie 3 popoł. „Fircyk w zalotach".

Sobota 1 października o godzinie 7·30 wieczorem „Cavaleria rusticana", opera w 1 akcie P. Mascagniego i „Pajace", opera w 2 aktach R. Leoncavalla, z pp Mannem, Płatówną, Cyganikiem, Okońskim, Bandrowską i Prawdzicem

Po każdem przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku Publiczności we wszystkich kierunkach.

REPERTUAR „TEATRU MAŁEGO" (Gródecka 2 b):

Sobota 1 października „Ojciec", dramat w 3 aktach Strindberga z p. Adwentowiczem w głównej roli.

Niedziela 2 października „Niebieski lis", komedya w 3 aktach Fr. Herczega.

REPERTUAR „TEATRU NOWOŚCI", ul. Słoneczna.

Sobota 1 października „Hrabianka fox-trotta", operetka w 3 aktach R. Stolza.

Bilety do Teatru Nowości sprzedaje kasa zamawiań w teatrze Wielkim wejście od ul. Legionów w dzień zaś przedstawienia od godziny 5 popoł. w Teatrze Nowości (Pasaż Hermanów).

REPERTUAR TEATRU ART.-LITERACKIEGO „UL".

Dziś i codziennie w części koncertowej występy: Bronowskiego, Michałowskiego, Mirskiego, Noskowskiej, Ordonówny, Szpineterówny, Wiklińskiego i Zielińskich.

Nadto program na wzór paryskiego Grand Guignolu: „Piekielna zemsta" i „Smutny początek wesołego końca". Szczegóły w afiszach.

REPERTUAR BIURA KONCERTOWEGO M. TUERKA.

W niedzielę 2 października; Z inicyatywy Komitetu Targów Wschodnich: Wielki Koncert Symfoniczny Polskiego Związku Muzyków.

We środę 5 października: D. Jarosławski, baryton sceni rosyjskich, z udziałem pianistki Idy Mossar.

DRUGI WIECZÓR LUDWIKOWSKIEGO w Sokole - Macierzy w niedzielę 2 października z zupełnie odmiennym repertuarem.

ZEBRANIE PRZEMYSŁOWCÓW RZECZP. POLSKIEJ. W niedzielę dnia 2. października b. r. o godz. 5 popoł. odbędzie się jak ogłoszono komunikatami w dziennikach wszystkich trzech dzielnic w Gmachu Izby Handl. i Przemysłowej we Lwowie ul. Akademicka 17. Ogólne zebranie Przemysłowców Rzeczp. Polskiej, celem omówienia aktualnych spraw i postulatów polskiego przemysłu.

IZBA HANDLOWA POLSKO - FRANCUSKA NA TARGACH WSCHODNICH. Jak nas informują przybyć mają na Targi Wschodnie Delegaci Prezydyum Izby Handlowej Polsko-Francuskiej. Część członków Izby już przybyła wraz z wycieczką urządzoną przez Stowarzyszenie kupców polskich z Warszawy.

POLSKI ZJAZD RESTAURATORÓW i pokrewnych zawodów odbędzie się we Lwowie w dniach 1 i 2 października br. w sali ratuszowej. Zjazd rozpocznie się nabożeństwem w katedrze d. 1 bm. o godz. 9 rano, a o godz. 11 nastąpi otwarcie zjazdu.

GRANAT RĘCZNY ZABAWKĄ DZIECI. Na podwórzu realności przy ul. Zielonej l. 40 bawiło się wczoraj troje dzieci. Jeden z chłopaków w nieznany sposób dostał w swe ręce granat ręczny i rzucił nim o ścianę. Wybuch, granatu zranił ciężko w rękę i nogę 8-letniego Franciszka Gubińskiego i lżej 4-letnią Jankę Michalską w rękę i brzuch. W pogotowiu ratunkowem stwierdzono, że odłamki metalu tkwią w ciele, Gubińskiego, wobec tego po zaopatrzeniu odwieziono chłopca do szpitala św. Zofii; dziewczynkę pozostawiono opiece domowej. Sprawca wybuchu uszedł szczęśliwie podczas wybuchu granatu nieuszkodzony.

ZWŁOKI W STAWKU. Wczoraj zrana robotnice, zajęte przy pompie na Żelaznej Wodzie, spostrzegły w stawku zwłoki kobiety, które wyciągnęły na brzeg. Stwierdzono, że zachodzi tu wypadek samobójstwa, który popełniła Rozalja Ładniewska, wdowa po lekarzu. Córka jej zawiadomiła policyę, że Ładniewska jeszcze przedwczoraj wieczór wyszła z domu i więcej nie wróciła. Powodu samobójstwa na razie nie stwierdzono. Na miejsce przybyło zawezwane pogotowie ratunkowe, lecz stwierdzono, że denatka przez dłuższy czas była pod wodą i o ratunku nie było mowy.

ŚLEDZTWO W SPRAWIE ZAMACHU NA NACZELNIKA PAŃSTWA. W związku z zamachem aresztowano we Lwowie: dra B. Barwińskiego, L. Ogonowskiego, Stefanię Szpetecką, Paraszkę Torbę, dozorczynię domu Narodnej Torhowli w Rynku, Franciszka Sztyka i M. Biłeckiego. Rewizyi dokonano u dra Stefana Fedaka, A. Barwińskiego, inż. Eustachego Nahirnego, dyrektora Narodnej Torhowli, u mechanika Kunaszewicza i u profesorów Łuszpińskiego i Szczurata. Irenę Fedakównę, siostrę sprawcy zamachu, aresztowano w Bielsku w drodze do Wiednia. Znaleziono przy niej ważne dokumenty polityczne, które odsłaniają stosunek ukraińskich polityków w kraju do bawiących ukr. polityków za granicą. Dokumenty te nie mają nic wspólnego z zamachem. Fedakówna zeznała, że w Wiedniu chciała się zapisać do akademii eksportowej.

Dyrekcya policyi zawiesiła wydawnictwo dziennika „Ukraińskij Wistnyk", które odznaczało się skrajnym szowinizmem.

W Krakowie aresztowano w mieszkaniu Kruka agitatora komunistycznego Tajcha (lat 26), władającego kilku językami. W związku z tem śledztwem aresztowano szereg osób w Jaśle i Jaworznie. Po aresztowaniu robotników w Jaworznie wybuchł strejk w dwóch szybach. Aresztowana w Krakowie Demydczuk znajduje się już w areszcie policyjnym we Lwowie.

NADESŁANE.

Za rubrykę tę redakcya nie odpowiada.

Z wydawnictw.

„PRZYMIERZE". Ukazał się Nr. 34—35 „Przymierza o następującej treści: J. Wołoszynowski: Złudzenia. Bh. Kutyłowski: Sprawa Gdańska. W sprawie stosunków polsko - łotewskich. Dokoła traktatu ryskiego. Sprawa polsko - litewska. Kronika.

Z ruchu robotniczego.

§ ROBOTNICY STOLARSCY! W niedzielę, dnia 2 października b. r. o godz. 11 przed poł. odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia Piesza 2, zebranie z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawa Zjazdu okręgowego;

2) Projektowany zamach na ośmiogodzinny dzień roboczy.

Referent: tow. Kozakiewicz.

§ ROBOTNICY KAFLARZE I CEGLARZE! W niedzielę, dnia 2 października b. r. o godz. 11·30 przed poł. odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia Zielona 7 zebranie z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawa Zjazdu okręgowego;

2) Projektowany zamach na ośmiogodzinny dzień roboczy.

Referent tow. dr. Hersztal.

§ ROBOTNICY KRAWIECCY! W niedzielę, dnia 2 października b. r. o godz. 11 przed poł. odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia Piesza 2 zebranie z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawa Zjazdu okręgowego;

2) Projektowany zamach na ośmiogodzinny dzień roboczy.

Referent dr. Löwenstein.

§ BACZNOŚĆ ROBOTNICY PRZEMYSŁU SKÓRNICZEGO! W niedzielę 2 bm. o godz. 10 rano, Rynek 8, odbędzie się nadzwyczajne walne zgromadzenie. Jawcie się licznie!

§ ROBOTNICY PIEKARSCY! W niedzielę, dnia 2 października b. r. o godz. 10·30 przed poł. odbędzie się zebranie w lokalu Stowarzyszenia Rynek l. 29, z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawa Zjazdu okręgowego;

2) Projektowany zamach na ośmiogodzinny dzień roboczy.

Referent tow. dr. Hersztal.

§ BACZNOŚĆ DOZORCY DOMÓW! W niedzielę, dnia 2 października odbędzie się zgromadzenie dozorców w lokalu stowarzyszenia „Praca", Rynek 8, II. p. o godz. 4-tej po południu. Towarzysze dozorcy! jawcie się jak najliczniej! Nie możemy już dłużej czekać na uregulowanie naszych spraw.

3 **Zarząd Stowarzyszenia „Praca".**

§ KONFERENCYA OKRĘGOWA WSCHODNIO MAŁOPOLSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH WE LWOWIE odroczoną została z przyczyn technicznych na dzień 9 października b. r. Konferencya rozpocznie się dnia 9 października o godz. 9 rano w lokalu Związku pracowników gminnych, ul. Ormiańska 2, II. p.

Porządek dzienny konferencyi:

1) Sprawozdanie Sekretaryatu, referent tow. Słoniowski;

2) Sprawa organizacyi i finansów, referenci tow. Kozakiewicz i dr. Hersztal;

3) Wybór Rady zawodowej;

4) Wnioski i interpelacye.

W myśl regulaminu mają prawo udziału w konferencyi związki zawodowe scentralizowane w Centralnej Komisyi Związków zawod. względnie wpłacające do niej wkładki, w ten sposób, że każdy związek ma prawo wysłania na konferencyę okręgową 1 delegata, ponadto zaś na każdych 100 członków związku 1 delegata.

Delegaci mają być wybrani na ogólnem zebraniu związku, zaopatrzeni w mandat ze stampilią związku i podpisem przewodniczącego i sekretarza.

Jedynie te związki, które opłacały regularnie wkładki, względnie które najdalej do dnia 3 października b. r. zaległe wkładki wyrównają na ręce Sekretaryatu Komisyi Związków zawod. we Lwowie, Rynek 8, II. p., będą miały prawo uczestniczenia w konferencyi.

Związki prowincyonalne wzywa się, by jak najrychlej przeprowadziły wybory delegatów oraz ilość i nazwiska delegatów podały możliwie jak najwcześniej do wiadomości Sekretaryatu Związków zawod. we Lwowie, Rynek 8.

Komisya gospodarcza Konferencyi zajmie się przygotowaniem noclegów i tańszych obiadów dla delegatów.

Sekretaryat Okręg. Związków Zawod.

Zjazd urzędników prywatnych.

LWÓW, 30. września.

Na Zjazd urzędników prywatnych, którzy obradowali w czwartek w sali posiedzeń Rady miejskiej, było 65 delegatów. Z prowincyi przybyło 45, którzy reprezentowali trzydzieści kilka miejscowości.

Zjazd zagaił Karol Nacher. Po wyborze prezydyum, do którego weszli Piotr Nowakowski ze Lwowa, Henryk Czekaj z Krakowa i Karol Denasiewicz na sekretarzy powołano Emila Körnera, Maurycego Mangla i inż. Stanisława Dutkę.

O potrzebie założenia silnej organizacyi pracowniczej, opartej o klasowe związki wszystkich pracujących, której członkiem powinien być każdy urzędnik prywatny, referował Karol Nacher.

Nad referatem wywiązała się dłuższa dyskusya, w której zabierali głos: inż. Dutka, Tunis, Denasiewicz, Kirschner, Żuławski i Propper. Po wyjaśnieniach, iż organizacya obejmuje wszystkich pracowników bez różnicy płci, stanowiska służbowego, przekonań politycznych lub wyznania jedynie dlatego, by poprawić i ustalić byt wszystkich pracowników, obecni, odczytaną w tym duchu rezolucyę uznającą konieczność klasowych związków, podlegających centrali, uchwalili prawie jednogłośnie.

Dalej Nacher odczytał rezolucyę, którą przyjęto jednogłośnie. Rezolucya ta brzmi:

„Zjazd domaga się ustawowego uregulowania pracy i płacy oraz legalnego zastępstwa pracowników. W tym celu winien rząd zwołać ankietę z wybitnym współudziałem pracowników różnych działów i wziąć pod obrady uregulowanie stosunków tego poważnego odłamu pracujących.

Zanim jednak to ustawowe uregulowanie nastąpić może, ustali Zjazd następujące wytyczne:

1) Do pracy biurowej przyjętym być może pracownik lub pracowniczka z ukończonym 18 rokiem życia i minimalnem wykształceniem ogólnem, które się ustala dla manipulacyjnych i pomocniczych sił na ukończoną niższą szkołę średnią lub jej równoważnik. Specyalne działy pracy mogą użyć tylko sił posiadających wymagane dla tych działów specyalne kwalifikacye.

2) Płatna praktyka biurowa może trwać najwyżej pół roku i po tym czasie wstępuje praktykant w szeregi urzędników.

3) Czas pracy trwa 6 godzin i to jednorazowo, w sobotę 5 godzin, godziny poza czasem pracy, o ile są konieczne, płatne są o 50 procent wyżej.

4) Pobory pracowników o ile nie są unormowane umowami specyalnemi, normuje się w porozumieniu z organizacyą. Jako minimum poborów oznacza się normy płac państwowych z wszystkimi stałymi i jednorazowymi dodatkami, powiększone o o 50 proc. ze względu na brak tych udogodnień i przywilejów, które służą państwowym urzędnikom. Posunięcie do rang wyższych odbywa się automatycznie od XII. do X. włącznie zawsze po roku, od IX. do VII. co 3 lata, dalsze co 4 lata. Decyzyę co do najwyższych rang urzędników, do których dojść mogą, postanawia się w porozumieniu z organizacyą. Specyalnie wyszkoleni z wyższem wykształceniem urzędnicy rozpoczynają służbę od IX. rangi płac. Dziś w służbie będący, mają być wedle tych przepisów automatycznie w te klasy wcieleni. Minimum płacy praktykanta oznacza się na 6.000 mk. Czas pracy w przedsiębiorstwie innem zalicza się od czasu służby.

5) Każdemu pracownikowi przysługuje w każdym roku w czasie od 1. V. do 30. IX. urlop (w wymiarze 2 tygodnie, po roku służby 3 tygodnie, do 10 lat służby 4 tygodnie, do 15 lat służby 5 tygodni, do 20 lat służby 6 tygodni, po 20 latach służby 8 tygodni.

6) W czasie choroby przysługuje pracownikowi w czasie pierwszego roku służby płaca przez 3 miesiące, po roku 6 miesięcy, po 5 latach rok. Po upływie tego czasu winno się pracownikowi poniżej 5 lat wypowiedzieć na czas przepisany, innym na rok.

7) W razie śmierci pracownika należy się uprawnionym, a więc: żonie, dzieciom lub tym, którzy sprawili pogrzeb płaca 3-miesięczna zmarłego.

8) Ubezpieczeniu emerytalnemu podlegają wszyscy pracownicy, a ubezpieczenie sięga u każdego pracownika do wysokości sumy wszystkich poborów stałych i zmiennych. W dążeniu do tego jakoteż uzyskania po 30 latach emerytury w wysokości ostatnich poborów, jest zadaniem organizacyi.

9) W razie zwinięcia, sprzedaży, zaniechania przedsiębiorstwa lub jakiejkolwiek zmiany firmy, należy się pracownikom do 5 lat odprawa w wysokości poborów z ostatniego roku, za każdy rok jedna dwunasta tych poborów.

10) Wypowiedzenie ustawowe przedłuża się za każdy rok dalszy służby po pierwszym roku o dwa tygodnie. Wypowiedzianym z powodu zmniejszenia personalu należy się odprawa wedle art. 9.

11) W każdem biurze wybierają pracownicy mężów zaufania, którzy dbają o przestrzeganie warunków pracy i interweniują przy sporach, wynikłych ze stosunku służbowego, ustalają rozdział remuneracyi specyalnych, mają głos decydujący przy rangowaniu i przy wypowiedzeniach".

Wreszcie Zjazd uchwalił wybrać 13 przedstawicieli do głównej organizacyi we Lwowie. Po 10 minutowej pauzie odczytano listę kandydatów, którą jednogłośnie bez zmian przyjęto do zatwierdzającej wiadomości. Na przedstawicieli wybrani zostali: inż. Stan. Dudek, Denasiewicz, Hammer, Mangel, Karol Nacher; Kirschner; Nowakowski, Tunis, Kohutówna, Körner; Hector, Gottlieb i Czekaj z Krakowa.

Po południu delegaci z rodzinami w liczbie około 100 osób zwiedzili wspólnie Targi Wschodnie.

Lokaut w zawodzie krawieckim.

Od 2 tygodni robotnicy krawieccy we Lwowie nie pracują, bo majstrowie bez wypowiedzenia im pracy zamknęli im warsztaty i równocześnie podnieśli ceny ubrań motywując ją zwyżką robocizny. Ponieważ majstrowie głoszą że to robotnicy zastrejkowali, musimy stwierdzić że jest to kłamstwem, bo majstrowie spowodowali to bezrobocie, a tylko swą zachłanność chcą tłumaczyć rzekomym strejkiem robotn.

Robotnicy wprawdzie postawili żądanie o podniesienie cennika o 100 do 120 proc., zamierzali jednak czekać 14 dni na wynik pertraktacyi, tymczasem majstrowie natychmiast wyrzucili ich z pracy.

Lokaut trwa dalej, majstrowie godzą się na podwyżkę płac o 60—80 proc., czego robotnicy wobec skandalicznej dzisiejszej drożyzny przyjąć nie mogą. Dotychczasowe płace wynosiły 6000 mk. tygodniowo, a od sztuki za marynarkę 3000 mk kamizelkę 800 mk, spodnie 1100 mk, ulster i żakiet 4500 mk, palto 5500 mk. świtka 5000 mk, wierzch do futra 4500 mk. Robocizna chałupników liczona jest z dodatkami.

Stan dzisiejszej drożyzny jest taki, że podwojenie tych płac nie wystarczy na życie. Walka więc w tym zawodzie jest sprowokowana przez majstrów, którzy chyba poto ją wywołali aby poraz drugi podnieść ceny ubrań i słuszne żądania robotników wyzyskać dla siebie.

Komunikaty.

× ROZWÓJ PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO, JAKO NAJWAŻNIEJSZY POSTULAT GOSPODARCZY POLSKI" odczyt p. inż. E. Kwiatkowskiego, docenta polit. warszawskiej, odbędzie się w poniedziałek 3 października o godz. 7 wieczorem w sali Pol. Tow. Politechnicznego, ul. Zimorowicza 9. Wstęp 20— Mkp.

× POD ADRESEM ZARZĄDU OKRĘGOWEGO LASÓW PAŃSTW. WE LWOWIE otrzymujemy od jednego z leśniczych następujące pismo:

We wszystkich urzędach państw. i prywatnych, fabrykach itp. instytucyach, zatrudniających stały pesonal, jest przyjęte za zasadę, że pobory służbowe personalu wypłacane bywają regularnie w dniu 1 danego miesiąca. Dziś mamy już 17, a Zarząd okręgowy lasów państw. we Lwowie nie raczył wyasygnować personalowi Nadleśnictwa w Suchodole poborów, płatnych jeszcze w dniu 1 września. Nie dzieje się to bynajmniej pierwszy raz, a wypadki, w których personal rzeczywiście w dniu 1. płacę otrzymał, możnaby w ciągu roku zliczyć na palcach jednej ręki.

Rozporządzenie, wydane przez powyższy Z. O. l. p. w dniu 1/6. 1921, L. 8989/21, tyczące rachunkowości i kasowości w Nadleśnictwach wyraźnie zaznacza w ustępie „D. Uposażenia", że „uposażenia wypłacać należy ściśle w dniu płatności", tymczasem sam Z. O. l. p., względnie tegoż Oddział rachuby do tego się nie stosuje, albowiem dotychczas nie nadesłał Nadleśnictwu w Suchodole listy płac na podstawie której może dopiero dotyczące Nadleśnictwo pobory służbowe wypłacić.

Prawie żaden z funkcyonaryuszy państw. nie posiada takiego zapasu gotówki, by mu było rzeczą obojętną, kiedy płacę otrzyma, wielu ma zobowiązania wobec dzieci, które są w szkole, a za utrzymanie i naukę których musi regularnie co 1-go płacić, by nie narazić się na przykre skutki, lecz skąd ma wziąć pieniądze, skoro ich sam nie otrzymał?

Nie wiem, czy i w innych urzędach państw. bywa płaca tak nieregularnie wypłacaną, zdaje się jednak, że o ile się przekonać mogłem w okolicy, tylko funkcyonaryusze Nadleśnictw nie otrzymują płacy regularnie.

Zwracam się tą drogą do Naczelnictwa Zarządu Okręgowego lasów państw. we Lwowie z prośbą, by na wstępie powołane rozporządzenie było utrzymywane w mocy i personal Nadleśnictw należne mu pobory „ściśle w dniu płatności" rzeczywiście otrzymywał. Jeden z leśniczych.

× OTWARCIE WYSTAWY SZTUKI, urządzonej staraniem Powszechnego Związku Polskich Artystów Plastyków we Lwowie, nastąpi w niedzielę 2 bm. o godz. 11-tej przed południem w domu Związku przy ul. Wronowskich l. 4. — Z braku pomieszczenia w szkole przemysłowej będzie ona uzupełnieniem Wystawy tem już urządzonej i obie otwarte będą tylko na czas trwania „Targów" codziennie od 11-tej do 5-tej po południu. — Osobnych zaproszeń nie rozsyła się.

× KOMITET LOKALNY ŻYD. SOC. DEM. PARTYI (Poale - Syon) zwołuje na dziś w sobotę 1 października o godz. 3 popoł. na Placu Zbożowym (Słonecznym)

Publiczne Zgromadzenie

z porządkiem dziennym:

SPIS LUDNOŚCI.

Referują dr. Gellman, dr. Wachman, inż. Reiss.

Różne.

PROBLEM MAŁŻEŃSTWA WE FRANCYI jest na porządku dziennym. W dzienniku „Petit Bien" p. Jean Hess pisze, iż Francya będzie pochłonięta przez obce elementy, jeżeli nie wprowadzi u siebie wielożeństwa.

OKRĘT - OLBRZYM. W Anglii zbudowano największy na świecie okręt. Nośność jego wynosi 56.000 ton długość 290 m, szerokość 30 m. Siła maszyn 100.000 H. P., szybkość 23 węzły na godzinę. Będzie on posiadał pomieszczenie dla 4.000 pasażerów. Między innymi urządzono na statku basen do kąpieli o 100 m kw. powierzchni, głęboki na 3 m. Statek należy do White-Star-Line.

Rach. bież. w Ziemskim Banku Kredyt. Lwowie.

„ELLEN“

CHRZEŚCIJAŃSKI ZAKŁAD DLA WYROBU BIELIZNY, BLUZEK i t. p. ółka zarej. we LWOWIE, CHORĄŻCZYZNA 11 a. DRES TELEGR. „ELLEN“ — LWÓW.

Konto pocz. Kasy Oszczędn. w Warszawie Nr. 149.520.

SPECYALNOŚĆ: PŁASZCZE LABORAT. i LEKARSKIE, FARTUCHY OPERACYJNE, GARNITURY ROBOCZE itp.

Nasze miejsce na „TARGACH WSCHODNICH“ Pałac sztuki, Grupa VII. miejsc 4 b.

OGŁOSZENIA.

ŁÓŻKO ŻELAZNE do składania wraz z materacem do sprzedania. Częstochowska 36 II. (tramw. ŁJ).

Z DNIA 23 na 24 września spłoszyły się dwa źrebaki, klaczka 3-letnia jasno gniada i źrebak 2/4 roku ciemno gniady i zginęły bez śladu, Ktoby wiedział gdzie są przytrzymane, raczy donieśc do Dyrekcyi Państwowej Fabryki olej. mineralnych w Drohobyczu.

WIELKI ZYSK osiągną osoby każdego stanu także kobiety w każdej miejscowości łatwo bez przerwy w swoim zawodzie przez sprzedaż pewnego dobrze kursującego i taniego artykułu bez żadnych wiadomości zawodowych. Przesyłka próbki Mp. 30. Wiadomości przez znaczek odwrotny udziela Michał Horowitz, Kraków, dom eksportowy, Dietlowska 61.

ZGUBIONE PAPIERY wojskowe na nazwisko Stanisława Matysiukiewicza ze Stryja, unieważnia się

ZDOLNY KRAJACZ szewski zostanie natychmiast przyjęty do firmy Michał Hreczkowski magazyn obuwia Tarnopol, Mickiewicza 2. Płaca wedle umowy, ewentualne porozumienie listowne.

STAMPILIE kauczukowe i metalowe wykonuje najtaniej rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

TABLICE lane i malowane wykonuje najtaniej rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

SŁUŻĄCEGO do biura poszukuje Przedsiębiorstwo przemysłowo-leśne Potockiego 44 I piętro. 63—2

WIERCENIA i czyszczenia studni oraz urządzenia wodociągów, pomp wodnych itp. pod bardzo korzystnemi warunkami podejmuje się Mendel Petrower w Nadwórnie (Kolejowa). 60—3

KAMIENIE młyńskie, Walce, Kaspry, Gazę, Turbiny, Transmisye, Lokomobile, Motory, Pompy, poleca „Pilot“ Lwów, Batorego 4. 2965—15

PIERWSZA lwowska parowa farbiarnia i pralnia chemiczna Jana Gawrońskiego. Lwów, ul. Króla Leszczyńskiego 9. — przystanek tramwajów K-D i Ł-D. koło kościoła św. Elżbiety — przyjmuje, wszelką garderobę do farbowania i chemicznego czyszczenia.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy **specyalista dr. FRISCH, ulica Wałowa 11.** Wstrzykiwanie preparatu Neo Salvarsanu tylko przedpołudniem, 72—26

Bardzo korzystna zamiana

Odstąpię nowo adaptowane mieszkanie z czterech słonecznych pokoi i kuchni, zupełny komfort w okolicy Zielonej za mieszkanie o 5—6 pokojach z przynależytościami nadające się do praktyki lekarskiej w śródmieściu. — Większa dopłata w wiktuałach i gotówce. Zgłoszenia z grzeczności w kancelaryi adwokata Dr. R. Borala, ulica Słowackiego l. 3 — między 4—6 popoł.

Stow. oszcz. i kredytu

otrzymało

UBRANIA, PALTA i KURTKI

dobrej jakości i sprzedaje je po bardzo niskich cenach **w swym lokalu** przy UL. SZOPENA 6 parter, w godz. od 12—1 i od 4—5 popoł.

Extrakt Quebrachowy

do skór poleca:

LEON ABRAHAM

Dom importowy dla artykułów chemicznych

Lwów, pl. Bilczewskiego l. 3.

Adres telegraficzny: „Chemikalia“ Lwów.

Telefon Nr. 561.

KAPELUSZE

DLA PAŃ, PANÓW I DZIECI WYRABIA W NAJLEPSZYCH GATUNKACH I OSTATNIEJ KREACJI

I-sza KRAJ. FABRYKA KAPELUSZY

RUDOLFA NEUWELTA

LWÓW, BALONOWA 3. (wł. gmach fabr.)

SPRZEDAŻ HURTOWNA i DETALICZNA.

METALE

Miedź, mosiądz, bronz w szmelcu, stare żelazo, maszyny połamane i inne metale skupują

Zakłady dla Przemysłu Metalowego

SCHWARTZ i PŁATEK

Lwów. ul. Łyczakowska 108. Telefon 477.

CHEMIKALIA

dla garbarń, apretur, szklarń, ceramiki, fabryk: farb, mydła, papieru, zapałek, giętych mebli, ołówków, past, maszyn rolniczych, wyrobów elektrotechnicznych, celuloidowych itd. — poleca

Dom Handlowy

Stefan Zelkowicz

i Spółka

Warszawa, Kilińskiego (Wązka) 5.

Adres telegraficzny: „ZELSKA WARSZAWA“.

Telefon Nr. 72—47 i 21—06.

Na „Targach Wschodnich“ Pawilon gł. 10. Koło wystawy lwowskiej gazowni.

The Hella Shoe!

Fabryka obuwia Praha-Vrsovice

wystawia swe towary

na Targach Wschodnich

w Pawilonie Czechosłowackim

Główny skład

COMMERCIUM LWÓW

ul. Skarbkowska l. 15

Ważne dla kupców bławatnych i krawców z prowincyi!

Z powodu lokautu!!! WYSPRZEDAJEMY po cenach bardzo niskich:

sukna na palta, raglany i kostyumy oraz przybory krawieckie

MAGAZYNY FIRMY

BILBEL & MENKER

SYKSTUSKA 16 — LWÓW — KOSCIUSZKI 2.

Korzystajcie z okazyi! Korzystajcie z okazyi!

FABRYKA SAMOCHODÓW
„AUTO-MOTOR“

Spółka akcyjna we Lwowie

Lwów, Kopernika 54|56. Tel. 194. Kraków, Dębniki, Barska 12, Tel. 158

Wyłączne zastępstwo na Polskę samochodów marki STEYR (Austr Tow. Fabryki broni)

Poleca samochody osobowe 6-cio cylindrowe 12|40 HP najnowszego typu. Naprawa samochodów i pługów motorowych. Garaże, przybory, łożyska kulkowe, pneumatyki, smary.

Wystawia na Targach Wschodnich w Pawilonie Ziemsk. Banku kredyt.

Komitet Towarz. Gospodarskiego we Lwowie
urządza

Zimowy kurs ogrodnictwa

obejmujący całokształt wiadomości z ogrodnictwa. Kurs ten trwać będzie od połowy listopada b. r. do porzątków marca r. p., po 3 godz. dziennie, tj. od 4 do 7 popoł.

Opłata za cały kurs wynosi 3.000 Mp

Wpisy przyjmuje, oraz udziela bliższych informacyi Inspektorat Ogrodnictwa Tow. Gospodarskiego

we Lwowie, ulica Kopernika l. 20
oficyna prawa.

Rowery, płaszcze, węże, pompy, dzwonki kołowe i wszelkie przybory do tychże. Gumę do wózków dziecianych hurtownie i detailicznie poleca

Jakób Rosenman
Lwów, Akademicka 26.

WŁASNY WARSTAT REPERACYJNY.

KINO LUX :: Pasaż Mikolasch. ::
Zmiana programu dwa razy. w tygod.: we wtorki i piątki.

Od 1-go października 1921

Romans cyrkowy w 6 wielkich aktach p. t.

Na arenie cyrkowej

WITAM! przyjezdnych GOŚCI.

POLECAM

sztuczną farbiarnię i chemiczną pralnię

„CZYSTOŚĆ“

plac Bernardyński 15. - Kantor przyjęć: plac Strzelecki 1.

Farbuje i czyści chemicznie wszelką garderobę.
Na żądanie wykonuje w przeciągu 24 godzin.

Wielka Wygodą

jest noszenie obcasów gumowych Berson, które przez swą elastyczność chronią Wasze nerwy. —

Obcasy Berson są trwelsze i tańsze od skóry.

Obcasy Gumowe
Berson

Przyślij 500 (pięćset) marek w liście, lub poproś swego przyjaciela w Ameryce, aby nadesłał 1·50 dol. na Największe Humorystyczne Pismo pod nazwą:

„FIGLARZ“

(wychodzi stale o 16-tu stronicach na najlepszym papierze). Wytnij to ogłoszenie i wyślij wraz z należnością na adres: 2316—

FIGLARZ PUBL. COMPANY 1449 W. Division ulica Chicago III. U. S. A.

WINA

WĘGIERSKIE i AUSTRYACKIE
PO NAJNIŻSZYCH CENACH POLECA
HANDEL HERBATY I KAWY
EDMUNDA RIEDLA
WE LWOWIE, RUTOWSKIEGO 3.

„OZON“

Hurtownia materyałów aptekarskich

Lwów Kołłątaja 8

SPECYFIKI KRAJOWE I ZAGRANICZNE
ARTYKUŁY GUMOWE I CHIRURGICZNE
OLEJE TŁUSTE I ETERYCZNE
SUROWCE LECZNICZE
PRZETWORY GALENOWE
OPATRUNKI
CHEMIKALIA.

!Potu nóg!

rąk, pachwin, oraz niemiłej woni, uniknie się pewnie przez użycie znanego specyalnego

pudru „CSAVE“

WYŁĄCZNY SKŁAD

Dom handlowy S. FEDERA,

LWÓW. UL. SYKSTUSKA 7.

UWAGA We własnym interesie proszę uważać na firmę i Nr. domu 7. Filii żadnych nie mamy.

Zast. naczeln. redakt. i redaktor odpowiedzialny: JAN SZCZYREK. Drukarnia Artura Goldmana we Lwowie, ul. Sykstuska l. 19.